

ΤΟΜΕΑΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ (Τ.Ν.Ο.) ΕΣΝΕ

Μέλος Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νοσηλευτών Ογκολογίας (ΕΟΝΣ)
Μέλος Διεθνούς Ένωσης Νοσηλευτών Ογκολογίας (ΙΣΝCC)

International
Society of Nurses
Cancer Care

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣΤΟΥ

www.exem.gr

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΣΤΟΝ ΜΑΣΤΟ

Υπό την αιγίδα:

Ιατρικής Σχολής Αθηνών

Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ και του Παν. Πελοποννήσου

Τμήματος Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Αθήνας.

Σκοπός του προγράμματος είναι να εκπαιδευθούν κατάλληλα οι νοσηλευτές ώστε να διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για τη φρονίδα των ασθενών με καρκίνο μαστού.

Ειδικότερα μετά το πέρας εκπαίδευσης ο/η νοσηλευτής/τρια θα είναι ικανός να:

- Περιγράφει την παθολογική ανατομία και φυσιολογία του μαστού.
- Αναγνωρίζει τις διαγνωστικές και άλλες διαδικασίες ειδικού ελέγχου καθώς και τον ρόλο του σε αυτές.
- Περιγράφει τις διαφορετικές θεραπευτικές προσεγγίσεις.
- Αξιολογεί και να διαχειρίζεται ανάγκες και προβλήματα που σχετίζονται με τη νόσο και την εφαρμοζόμενη θεραπεία.
- Λαμβάνει κλινικές αποφάσεις βασισμένες σε τεκμηριωμένα σύγχρονα δεδομένα.
- Επιδεικνύει δεξιότητες αποτελεσματικής επικοινωνίας με άλλους επαγγελματίες υγείας.
- Αναπτύσσει θεραπευτική σχέση με ασθενείς και φροντιστές.
- Περιγράφει τις ιδιαιτερότητες της φροντίδας ασθενών με γενικευμένη νόσο στην τελική φάση της ζωής τους.
- Προσδιορίζει τις έννοιες και τις διαστάσεις της ανακουφιστικής και της υποστηρικτικής φροντίδας σε όλη την πορεία της νόσου.
- Αναγνωρίζει το ρόλο και τις προοπτικές του εξειδικευμένου νοσηλευτή στην φρονίδα ασθενών με καρκίνο μαστού.

Επιστημονικό Πρόγραμμα:

Dr. Χ Μαρκόπουλος Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ

Dr. Ε. Πατηράκη Καθηγήτρια Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ

Dr. Σ. Ζυγά Αν. Καθηγήτρια Νοσηλευτικής Παν. Πελοποννήσου

Dr. Ε. Κυρίτση Καθηγήτρια Νοσηλευτικής ΤΕΙ Αθήνας

Dr. Ο. Γκοβίνα Επ. Καθηγήτρια Νοσηλευτικής ΤΕΙ Αθήνας

Dr. Μ. Λαβδανίτη Επικ. Καθηγήτρια ΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Dr. Θ. Αδαμακίδου Καθ. Εφαρμογών ΤΕΙ Αθήνας

Dr. Σ. Κατσαραγάκης Λέκτορας Νοσηλευτικής Παν. Πελοποννήσου

Dr. Δ. Παπαγεωργίου Προϊστάμενος Ογκολογικής Κλινικής Ευρωκλινική Αθηνών

Dr. Χ. Κάρλου Προϊσταμένη Ογκολογικής Κλινικής 251 ΓΝΑ.

Οργάνωση:

Ελληνική Χειρουργική Εταιρεία Μαστού. ΕΧΕΜ

Τομέας Νοσηλευτικής Ογκολογίας ΕΣΝΕ: Δ. Παπαγεωργίου, Α. Παπαδούρη, Β. Παπάρα, Μ.Λαβδανίτη, Α. Φουτούλογλου.

Σύμβουλοι Τ.Ν.Ο.ΕΣΝΕ: Β. Ακαρέπη, Α. Μανούσου, Μ. Κάπελα, Χ. Κουλουκούρα, Ε. Θρουβάλα, Μ. Βασταρδή, Π. Πράππα, Φ. Κέφου.

- Το πρόγραμμα τελεί υπό την αιγίδα της Ιατρικής Σχολής Αθηνών, των Τμημάτων Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ και του Παν. Πελοποννήσου και του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Αθήνας.
- Το πρόγραμμα μαθημάτων θα μοριοδοτηθεί από την Επιτροπή Μοριοδότησης του ΕΣΝΕ, σύμφωνα με τα κριτήρια του ICN.
- **Κριτήρια Επιλογής:** 40 Νοσηλευτές. Το 1/3 άνεργοι Νοσηλευτές. Για τα υπόλοιπα 2/3 απαιτούνται έως 7 χρόνια προϋπηρεσία. Απαραίτητη η γνώση της Αγγλικής Γλώσσας.

Ωράριο Μαθημάτων: 9.00 - 17.00

**Τα Θεωρητικά μαθήματα θα πραγματοποιούνται στα γραφεία του ΕΣΝΕ, Γ Κτίριο, Πύργος Αθηνών,
Μεσογείων 2 Αθήνα, Β όροφος. Πλησίον στάση μετρό, Αμπελόκηποι και Μέγαρο Μουσικής.**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα 1^ο. Σάββατο 6 Δεκεμβρίου

8.30-9.00 Εγγραφές-Χαιρετισμοί

1. Γενικό Μέρος

9.00 – 12.00 Ανατομία - παθολογία του Μαστού. κ. Π. Σκανδαλάκης Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ.

2. Πρόληψη Καρκίνου του Μαστού.

12.00 – 14.00 Διάγνωση-Διαγνωστικές Μέθοδοι. κ. Ι. Χριστοδουλίδου Διευθύντρια Τμήματος Απεικόνισης Μαστού. Ευρωκλινική Αθηνών.

14.00 – 15.00 Διάλειμμα – Ελαφρύ γεύμα

15.00 – 17.00 Γενετικοί Παράγοντες-Γενετική συμβουλευτική. κ. Φ. Στυλιανοπούλου Καθηγήτρια Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ.

Μάθημα 2^ο. Σάββατο 20 Δεκεμβρίου

Σύγχρονη θεραπευτική αντιμετώπιση

9.00 – 10.30 Χειρουργική θεραπεία. κ. Χ. Μαρκόπουλος Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ.

10.30 – 12.00 Τεχνικές αποκατάστασης. κ. Δ. Καλομοίρη Πλαστική Χειρουργός, Δ/τρια Πλαστικής Χειρουργικής Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.

12.00 – 13.00 Ορμονοθεραπεία - Στοχεύουσες Θεραπείες. κ. Ε. Λινάρδου Ογκολόγος Νοσοκομείο Metropolitan.

13.00 -14.00 Διάλειμμα– Ελαφρύ γεύμα

14.00 – 15.30 Χημειοθεραπεία. κ. Δ. Δαλιάνη Διευθύντρια Ογκολογικής Κλινικής Ευρωκλινική Αθηνών.

15.30 – 17.00 Ακτινοθεραπεία. κ. Κ. Δαρδούφας Ακτινοθεραπευτής Ογκολόγος Νοσοκομείο Υγεία.

Μάθημα 3^ο. Σάββατο 17 Ιανουαρίου

1. Νοσηλευτική Φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε:

9.00 – 10.00 Χειρουργική θεραπεία (Προ-Μετεγχειρητική). κ. Θ. Παππά RN, MSc. Προϊσταμένη Πανεπιστημιακής Χειρουργικής Κλινικής Ογκολογικό Νοσοκομείο Άγιοι Ανάργυροι.

10.00 – 11.00 Χημειοθεραπεία. κ.Δ. Παπαγεωργίου RN, MSc, PhD. Προϊστάμενος Ογκολογικής Κλινικής Ευρωκλινική Αθηνών.

11.00 – 12.00 Ακτινοθεραπεία. κ.Μ. Λαβδανίτη RN, MSc, PhD. Επίκουρος Καθηγήτρια ΤΕΙ Θεσσαλονίκης

12.00 – 13.00 Ορμονοθεραπεία. κ.Χ. Κάρλου RN, MSc, PhD. Προϊσταμένη Κλινικής Ογκολογικής Κλινικής 251 ΓΝΑ.

13.00 - 14.00 Διάλειμμα– Ελαφρύ γεύμα

14.00 - 15.00 Στοχευμένες Θεραπείες. κ.Α. Παπαδούρη RN, MSc. Ογκολογικό Νοσοκομείο Άγιοι Ανάργυροι.

2. Πρόληψη και αντιμετώπιση

15.00 – 16.00 Λεμφοιδήματος. κ.Ε. Θρουβάλα RN, MSc. Νοσοκομείο Έλενα, Σουσάνα Παπαιωάννου Φυσιοθεραπεύτρια ΓΟΚ Άγιοι Ανάργυροι.

16.00 – 17.00 Δερματοτοξικότητας. κ. Σ.Σκαφίδα. Ειδική Δερματολόγος.

Μάθημα 4^ο. Σάββατο 31 Ιανουαρίου

1. Υποτροπή Νόσου

9.00 – 11.00 Τοπική Χειρουργική Αντιμετώπιση. κ. Ε. Καρυδά Διευθύντρια Κέντρου Μαστού Υγεία.

11.00 – 13.00 Συστηματική Αντιμετώπιση. κ. Ν. Μαλάμος Διευθυντής Μονάδας Γυναικολογικού Καρκίνου Νοσοκομείο Έλενα.

13.00 – 14.00 Διάλειμμα– Ελαφρύ γεύμα

2. Υγεία των Οστών

14.00 – 15.00 Σχετιζόμενη με την Θεραπεία. κ. Χ. Μαρκόπουλος Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ

15.00 – 16.00 Διαχείριση Οστικών Μεταστάσεων κ. Γ. Αραβαντινός Διευθυντής Β΄ Παθολογικής Κλινικής Ογκολογικό Νοσοκομείο Άγιοι Ανάργυροι.

3. Συμπληρωματικές / Εναλλακτικές Θεραπείες. 16.00 – 17.00. κ. Θ. Αδαμακίδου RN, MSc, PhD Καθηγήτρια Εφαρμογών ΤΕΙ Αθήνας.

Μάθημα 5^ο. Σάββατο 7 Φεβρουαρίου

Η ζωή μετά τη διάγνωση καρκίνου του μαστού

9.00 – 11.00 Προσεγγίζοντας την έννοια της Επιβίωσης. κ. Σ. Καρβέλη Σπυριδούλα Ψυχολόγος Υγείας Msc

- Ψυχοθεραπεύτρια Γνωσιακής - Συμπεριφοριστικής Προσέγγισης.

11.00 – 13.00 Ψυχολογική Υποστήριξη. κ. Ε. Παπάζογλου Ψυχολόγος, Δρ. Ψυχικής Υγείας.

13.00 – 14.00 Διάλειμμα– Ελαφρύ γεύμα

14.00 – 17.00 Υποστηρικτική - Ανακουφιστική Νοσηλευτική Φροντίδα. κ. Ε. Πατηράκη Καθηγήτρια

Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, κ. Σ. Κατσαραγάκης Λέκτορας Νοσηλευτικής Παν. Πελοποννήσου.

Μάθημα 6^ο. Σάββατο 14 Φεβρουαρίου

(1) Amanda Shewbridge. Nurse Consultant in Breast Cancer Guys and St. Thomas' NHS Foundation Trust.

- Brief history of the clinical nurse specialist roles and how they have developed and the evidence base that supports this (including impact on patient outcomes).
- Core skills, knowledge and responsibilities.
- An overview of the breadth of practice - information giving, psychological support, advanced assessment skills, metastatic disease, extended roles.
- New areas of practice - genetics, survivorship etc.
- Challenges in practice.

(2) Ο εξειδικευμένος νοσηλευτής στη φροντίδα ασθενούς με καρκίνο μαστού: Προκλήσεις και Προοπτικές στην Ελληνική Πραγματικότητα. κ. Σ. Τσατσαρώνη Εξειδικευμένη Μαία στον Μαστό. Θεαγένειο Ογκολογικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης.

Σάββατο 28 Φεβρουαρίου

9.00 – 11.00 Γραπτές εξετάσεις

Έναρξη Κλινικής Άσκησης Δευτέρα 2 Μαρτίου 2015. Διάρκεια 5 ημέρες (40 ώρες).

Κέντρα Κλινικής Άσκησης:

1. Άγιοι Ανάργυροι: κ. Κακλαμάνος
2. Νοσοκομείο Μεταξά: κ. Κ. Καλογεράκος
3. Νοσοκομείο Άγιος Σββας: κ. Β. Ζόμπολας κ. Ι. Μισιτζής
4. Νοσοκομείο Έλενα: κ. Μαλάμος
5. Ιατρικό Αθηνών: κ. Μαρκόπουλος, κ. Τζανίνης, Β. Ταταρίδας
6. Ευρωκλινική Αθηνών: κ. Φαλιάκου κ. Χριστοδουλίδου κ. Παπαγεωργίου
7. Νοσοκομείο Υγεία: κ. Καρυδά
8. Νοσοκομείο Μετροπόλιταν: κ. Βενιζέλος

Για την συμμετοχή στην Κλινική Άσκηση απαιτείται η επιτυχία στις γραπτές εξετάσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι θα βρίσκονται για 2 ημέρες στο εξωτερικό ιατρείο, 2 ημέρες στην ογκολογική κλινική και 1 ημέρα στο χειρουργείο.

Το πρόγραμμα υποστηρίζεται από την Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Καρκίνος: Εκπαίδευση,

Έρευνα και Κλινική Πράξη».